

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih
ob 9. uri zjutraj.
Posamezne Stevilke se prodajojo po 3 avč (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici,
Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
22 mm); za trgovinske in obrtnike oglašajo po 20 stot.;
za osmrtnice, zahtave, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Malo oznanila po 3 stot. beseda, najmanj po
40 stot. — Oglase sprejemajo inseratni oddelek uprave
"Edinosti". — Platuje se izključno le upravi "Edinosti".

Volilna reforma pa Slovenci na Koroškem in Štajerskem.

"Slovenskemu narodu" poročajo iz Maribora o postopanju g. dr. Šusteršiča v povoju priprav za volilno reformo stvari, ki ihovljajo najhuja obdolženja na škodo rečnega poslance. Tu dolci sledi, kar je primesel "Slov. Narod". Ne ponatisnjemo tega morda zato, ker jemljemo že za resnico, ker pišejo "Slov. Narodu" (v to tudi nimamo nobene pravice, ker smo brez orientacije v tem pogledu), ampak zato, ker je obdolženje tako hudo, da kriči po pojasnilu. Kajti, če ne bi prišlo povoljnega pojasnila, mora zagrometi ves slovenski narod, ako je le se kaj zavesti in narodnega poštenja v njem. V "Slovenskemu narodu" citamo namreč:

"Iz Maribora se nam poročajo senzacionalne stvari o spletkah dr. Šusteršiča glede volilne reforme. Koliko je na tej stvari resnice, tega danes še ne vemo, ali dogmati se mora to natančno in v ta namen izročamo zadero javnosti. Naš poročevalc pravi, da se je v Mariboru na političnem društvenem zborovanju zaupno povedalo, da je dr. Šusteršič glede [volilne reforme] prodal interese koroških in Štajerskih Slovencev proti temu da vlada odškodi klerikalce na Kranjskem. Dr. Šusteršič je vladu izrazil svojo zadovoljnost in jih obljubil svojo podporo, da dobre Štajerski Slovenci dva mandata manj, nego bi jih šlo po stevilu in da se okraji na Koroškem zlože tako, da Slovenci ne dobene nobenega mandata — vse to s pogojem, da dobe klerikale kompenzacijo na Kranjskem na ta način, da bo Ljubljana tvorila skupno volilni okraj in da se jim izpolnijo neke druge želje. Dočim bodo vsa druga stolna mesta tvorila zase volilne okraje, hoče Šusteršič potisniti Ljubljano med kmetske občine, tako da bi kmetski volilci imeli večino nad mestnimi. Na Štajerskem hoče vlada izvesti ta načrt tako, da slovenske kraje ob Muri in Dravi priklopji nemškim okrajom, s čemer bodo Slovenci v teh okrajih potisnjeni v manjšino in bo omogočeno, da dobe dva mandata manj, nego bi jih imeli dobiti po stevilu. Za danes beležimo stvar brez komentarja, pozivljamo pa Štajerske poslance, naj stvar pod svojo častno besedo javno pojasnijo. Na dan z resnico!"

Ogrska kriza.

Najvažnejša vest, ki prihaja iz Budimpešte in ki se v tamošnjih političnih krogih razširja, je ona, ki sporoča o predstoječem razputu ogrske zbornice. Zbornica da bo še

PODLISTEK.

Prokletstvo.
Zgodovinski roman Avgusta Šenoc. — Nadaljeval
in dovršil I. E. Tomić.

Predel M. C-č.

Cez malo časa že se je gospod vojvoda zibal na svojem vranec po brdu dol. Ni zbadal konja, ni ga naganjal, ampak pustil ga je, naj gre kakor hoče. Na modrikastem nebuh je žarel krvavi mesec, temna gora se je ovijala okolo neba, tanko vejeve je čudno strčalo v zrak, debelo hrastje je stalo kraj pota, kakor roj črnih počasti, a voda v gorskem potoku se je penila ob mesečini kakor srebrna knača. Hrova je jezdil, gledal v mesec, smejal se glasno proti nebu, psoval in grdi do vraka ter pljuval skozi rog v krvavi mesec. Pil je iz meha, vlekel vinca rumenega, pokal z jezikom in se rogal svoji senci, ki je jezdila ob njem po tleh. Potem je začel tiso besediti zvestemu vrancu:

Aj! Aj! Vrane ti nevedni! Ali ti je glava trezna, da ti morem reči pametno besedo. Ali te ni svetnik Andrej napojil z vincenti rudečim, ali se nisi opil vranče moj?

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znača

za vse leta 24 K., pol leta 12 K., 3 meseca 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne oziroma. Vsi dopisi naj se pošljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vracajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista "Edinost". — Natisnila tiskarna konsorcija lista "Edinost" v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštne branilnični račun št. 841.63. — TELEFON štev. 1157.

tekom tega meseca razpuščena. Baron Fejervary se poda čim prej zopet na Danaj ter bo v sprejet od cesarja v avdijenci. Od te avdijence pričakujejo, da dobi ministerski predsednik pooblaščenje za razpust poslanske zbornice.

Kakor se govori, sta bivši ministerski predsednik grof Tisza, in bivši finančni minister Lukacs proti razpustu zbornice. Minister notranjih stvari Kristoffy je odpotoval v svoj volilni okraj, kjer bo govoril pred svojimi volilci.

"Naši Slogi" pišejo z Dunaja: Kaj bo sedaj? Ali se bo kralj še pogajal s koalicijo? Ali na Ogrskem res zavlada absolutizem? Ali bo ustava res zaustavljena? Ali zavlada na Ogrskem vojaška diktatura? Vse je možno. Ako ne pride skoro do poravnave med kraljem in koalicijo, potem se res misli na diktaturo. Treba urediti notranje odnose, treba skleniti trgovinske pogodbe, treba novincev, treba denarja. Vsega tega se ne more dobiti na Ogrskem ustavnem potom. Dopisnik pravi, da je tudi v Budimpešti kako iznenadila vest, da ni kralj v sprejet predlogov koalicije. To pa tem bolj, ker je bilo vse bolj pripravljeno na to, da bo spor rešen, nego pa na to, da bo dalje trajal.

Dogodki na Rusku.

Revolucionarno gibanje v baltiških pokrajih.

V Rigi in nje okolici je bilo aretovanih okoli 150 revolucionarjev. V onem delu Litovije, kjer bivajo Etonci pojema revolucionarno gibanje, v delu, kjer bivajo Letonci, pa še čimdalje bolj razširja.

Važno aretovanje v Revalu.

Kakor poročajo iz Petrograda, je bilo v Revalu aretovanih 15 oseb odbora revolucionarne delavske organizacije; med temi dve ženski. Zaplenjeno je bilo mnogo proglašov in spisov. Razum tega so našli v Revalu veliko množino municije. V Felinu je bilo ustreženih pet revolucionarjev.

Gorki obolel.

Iz Moskve poročajo, da je ruskii pisatelj Gorki dne 5. t. m. obolel na živeh ter bruhal kri. Zdravniki so konstatovali komplikacijo njegove bolezni na pljučih. Bolnik se počuti že bolje, vendar ni izključena vsaka nevarnost.

Drobne politične vesti.

Poroča španskega kralja je, kakor javljajo iz Madrida, določena na 2. junija t. l.

Spor med Avstrijo in Srbijo. "Wiener Tagblatt" javlja iz merodajnega mesta iz Zemuna, da je bila srbska vlada

obveščena, da bi bila avstrijska vlada pravljena na pogajanja, ako odstopi sedanje srbško ministrstvo.

Bolzen angleškega kralja Berolinska "Voss. Zeitung" poroča iz zanesljivega vira, da je kralj Edvard, vkljub raznim dementijem, resno bolan. Ne le zdravniki, ampak tudi kraljeva rodbina, da se boje za njegovo življenje. V ponedeljek se je v Kordonu razširila celo govorica, da je kralj marl.

Tiskovna sloboda v Bosni. "Hrvatski dnevnik" v Sarajevu je priobčil mesečni pregled svojih konfiskacij. Od 25. številki jih je bilo konfiskovanih 17 in 918 vrst se je moralno vzeti iz lista ter nadomestiti z novim stavkom. List sme pisati o raznih stvareh, o dogodkih v vseh državah sveta, le o Bosni in Hercegovini ne; v tem poslednjem slučaju črta cenzor neusmiljeno vse, kar mu ne ugaja.

Črni gorski prestolonaslednik in njega soprona na angleškem dvoru. Beligradski "Trgovinski Glasnik"javlja, da sta te dni črni gorski prestolonaslednik Danilo in njega soprona posetila angleški dvor in da ju je kralj Edvard posebno prijazno v sprejet. V kraljevo palačo sta bila pozvana tudi ministerski predsednik Campbell-Bannerman in minister vnašnjih stvari Grey, ki sta se s princem Danilom dolgo razgovarjala. Gotovo je, da je kralj Edvard obljubil, da se ustavi v Baru, ko na spomlad na svoji pomorski vožnji poseti razna mesta ob Jadranskem morju.

Domače vesti.

DANAŠNJI LIST ni mogel iziti popoln, ker se je bil stroj elektrarne v "Narodnem domu" nekaj pokvaril vsled česar nismo par ur imeli svetlobe.

Umrla je včeraj v Postojni nagloma gospa Fani Jurca vsled kapi.

Nemška nasilnost povodom Stritarjeve slavnosti na Dunaju. Kakor smo včeraj na kratko poročali, so vsenemci, med katerimi je bilo okoli 200 nemških buršev predili demonstracijo povodom Stritarjeve slavnosti, ki se je v četrtek zvečer vrnila na Dunaj. V gostilni v mestnem parku, v zaprtem prostoru, je priredilo akademično društvo "Slovenija" slavnost na čast pesniku Stritarju. Bila je to povsem privatna priredba. A vzdruženemu popolnemu privatenemu značaju so Nemci hoteli to slavnost razgnavati. Gotovo bi bila tekla kri, če bi ne bila vlada poskrbela za javno varnost. Policijsko ravnateljstvo je poslalo 60 redarjev na lice mesta, a ti niso zadostovali, in morali so klicati še druge redarje na pomoč. Že pred 7. uro je policija zasedla vse vhode v takozvan "Kursalon" in

Mi ni mari. So li vprašali kje da sem? A si jim povedal, kje? Nisem.

Dobro. Idi pod šatore malega plemstva za cerkvijo, Mavričij. Tu ti je zlata. Pij zanjini. Reci jim, da gospodar tvoj je pri Stojdragu, da se dogovarja z njim radi kralja.

Ali naj ne povem, da si se povrnim.

Ne. Vsaj gospodi? Njam najmanje. Dobro, gospodar! Ladko noč.

Mislil bi, da se je na ravnicu pri Sutjeskem vzelovalo burno morje, da so zavalili silni valovi. Zamolklo sumenje se je širilo po kraju, kakor da se pod zemljo čujejo gromi pekla. Ni to morje, ki udarja ob skalovje, niti ni to odmev peklenškega groma. V en klopeč, v en metež so se zbrali vsi bosanski vlastelini, da izvolijo kralja. Daleč na široko je pokrila množica polje okolo sutjeske cerkve. Dolge vrste šatorov se belijo kakor golobje, tu so bradice mladega zelenega vejevja. Mesto je majhno. Tu ni strehe za

vsako glavo, pa se je moralno plemstvo spraviti pod platno in vejeje in čelo, tu pa tam ostati pod vedrim nebom na božji rosi. Bože moj! Kako pisana slika teh plemenitašev! Misliš, da je pisano cvetje pokrilo polje, belo, rumeno, rdeče, modro in gospodske obleke in gizdave zurke vlastelinov bosanskih kakor da se prelivajo v sto barvah. Fina, sijajna kožuhovina obrvja obleke, na junaskih prsih sevajo srebrni gumbi, lesketajo se posvetleni oklop, blešči se zlato pero na kalpaku, pod belo perjanico igra srebrna čelada, a na široki sablji plante dragi kameni, da te bojijo oči. A da vidis še le oči, kako se vrte, obraze, kako gorijo, ustaji, kako se strastno premikajo in janaške brke, ki padajo na srebrne gumbe. Vse to kipi in vre. Došli so semkaj ljudje od severa in juga, od vzhoda in zapada, od mesta Jajce in reke Bosne, od gorske Cetine, od raške Sjenice, od Kotora iz pod Durmitora, vse se je zbral tu, kakor krdelo diviljih golbov pada na posejano polje. Pridružili so se tudi Hrvatje od sinje obale in zagorskega kraja, od Poljic, od Krasa in Sinja, od Knina in Senja, in celo primorskih meščanov v črnih oblekah je prišlo semkaj od povsodi, edino ljutih Zadranov ni bilo.

vaščanski in nizkočni je oplemenjen s pesmijo in s pesmijo napaja se mladi službenec dečka od gojenca in vsak vaški junak si izmišlja pri nas krasen, nežen spev. Rešite duh teh okov, gospodje, in na sto Gluckov vam z njih izraste in sama filozofija Voltaireova se pokloni pred staršo sestro svojo: umetnostjo. Ta narod še ni mrtvev, on še ni zamrl, ker on poje!

Fr. Kr. ec.

K vprašanju o prenestitvi uprave avstr. Lloyda. Prejeli smo: Še ena okolnost prihaja za nas primorske Slovane posebno v poštev ob vprašanju prenestitve uprave avstrijskega Lloyda iz Trsta na Dunaj.

Mej uslužbenici Lloyda je sloj, važen in oddičen, ki je na tako dobrem glasu širok sveta, da se moremo ponašati žnjim. To je sloj kapitanov. Res je sicer, da niso vsi naši po narodni zavesti. Mnogokateri njih se je v razmerah, v katerih je živel in od katerih je bil tudi zavisan, nekako neutraliziral. Ali mnogo jih je naših tudi po čutstvovanju. Skoro vsi pa so naši po svojem rojstvu in povrtilnah naših primorskih pomorskih akov. Ti naši kapitani, ki tvorijo tudi poseben karakterističen tip med prebivalstvom tržaškim, bi gotovo v nekoliko letih popolnoma izginili iz področja Lloydovega, ako bi se uprava tej družbe premestila na Dunaj. Dobro in opravljeno ste že rekli, da bi Nemci takoj smatrali to upravo za svojo nemško posest, ki bi jo skušali zasesti popolnoma. Silili bi semkaj doli tudi nemške kapitane in bi tudi iz te Lloydove službe dosledno in zistematično iziskovali domači element.

Tu vidimo zopet, koliko pomislikov je z našega naravnega stališča proti prenestitvi uprave "Lloyd" na Dunaj.

Solski zakon od dne 14. januvarja 1906. vsled katerega se učiteljstvo na Goriškem-Gradiščanskem povlačajo dohodki. (Dalje.)

§ 9. Od prvega dne meseca, ki sledi neposredno dnevu pridobljenje usposobljenosti, dobijo učitelji in učiteljice, ki so skozi pet let neprerjoma in z dobrim uspehom učiteljevali na kateri javni ljudski soli v državnem zbornu zastopanju kraljevin in dežel, po končanem petem letu službovanja, 10 odstotni povisek letne plače, ki jo vživajo ob času, ko je dotedel čas petletnine, in tako od petih do petih let, dokler ne dosežejo poviška za šesto petletje (petletnino). (10% je premalo: morali bi imeti vsi enako in to najmanje 200 K, kakor je običajno na Štajerskem. Zakaj naj bi eni učitelji dobivali petletnine po 160 K, a drugi po 140 in 120 K?)

To določilo velja tudi za učitelje in učiteljice meščanskih sol.

Ako se čemu učiteljstva ni nakazala pritikajoča mu starostna doklada (petletnina) vsled pomanjkanja predpoga povoljne službe, ali vsled disciplinarnih razsodb, le-to ne prejugicira dotednosti naslednjih starostnih doklad (petletnin).

§ 10. Člen učiteljstva se upokoji, ako je po brezmadežnem službovanju postal nesposoben opravljati svoje dolžnosti, bodisi vsled starosti, bodisi vsled telesnih ali duševnih hib ali dragih ozira vrednih okoliščin.

Upokoijitev se izreka ali na prošnjo dotednega člena učiteljstva, ali uradoma.

Upokoje se stalno na lastno prošnjo tudi brez dokaza nesposobnosti za službo taki členi učiteljstva, ki so dovršili 40 službenih let. (40 let je preveč. V Trstu in trž. okolici velja 35 let).

§ 11. Kdor se dobrovoljno odpove službi, ali isto popusti brez dovoljenja, izgubi pravico do upokoijitve.

Za dobrovoljno odpoved se smatra tudi slučaj, ako se učiteljica omovi. (Celibat učiteljic — to ni prav. Zakaj ni to povsodi v Avstriji? Aut — aut? „Celibat“ naj bi veljal za vse ali ne).

§ 12. Letna plača, ki služi v podlago za odmeritev, je ona, ki jo je prejemač člen učiteljstva ob času upokoijitve.

Starostne doklade (petletnine) in opravljene šolskih ravnateljev in voditeljev se imajo smatrati za neodločivo sestalno plačo. (Tudi odiskodnina za stanovanje bi se morala steti v pokojnino, kakor je to običajno v Trstu in trž. okolici).

§ 13. Vstevna je ona službena doba, ki jo je člen učiteljstva doslužil na javni soli.

Ako službo pretrga, vsteje se mu ves dejanski službeni čas, aka dokaže, da ni on zakrivil pretrganja.

§ 14. Kdor ni ob času upokoijitve doslužil še vstevne dobe 10 let, dobi odpravnino, ki se ima odmeriti za dobo do 5 službenih let z enkratnim, od 5 do 10 službenih let z dvakratnim zneskom vstevne letne plače.

§ 15. Učiteljstvo ima pravico do pokojnine, ki znaša po desetih neprerjoma dovršenih službenih letih (§ 13.) 40%, za vsako nadaljnjo službeno leto 2% zadnjih vstevnih službenih prejemkov, tako, da mu pritičujejo po 40 letni službeni dobi kakor pokojnina vstevne prejemki.

Doba, ki presega 6 mesecev, se vsteje za celo službeno leto.

Členi učiteljstva, ki so služili 5 let in so postali brez lastne krivde nesposobni za službo vsled bolezni ali telesne poškodbe, dobi pokojnino, kakor da bi doslužili 10 let.

§ 16. Upokoijitev je ali stalna, ali začasna. Kdor je le začasno upokojen, mora, kadar mine vzrok, radi katerega je bil upokojen, zopet prevzeti službo po vkazih deželne šolske oblasti, sicer zgubi pokojnino.

V obeh slučajih preneha pokojnina, če upokojenec prevzame plačano deželno ali državno službo.

§ 17. Udovali in sirote učiteljev imajo pravico do preskrbovanja le tedaj, ako je imel pokojni soprog, oziroma oče, sum pravico do pokojnine.

§ 18. Udovala učitelja, ki ob svoji smrti ne doslužil 10 vstevnih let, dobi odpravnino, znašajočo polovico zadnje vstevne letne plače pokojnikove.

§ 19. Ako je pokojnik že izpolnil deseto vstevno službeno leto, gre njegovi udovi pokojnina v znesku 40% zadnjih letnih vstevnih prejemkov, ki jih je vžival pokojnik. Vendar pa ne sme biti pohojnina udovemanjša od 600 kron na leto izjemni slučaj naveden v § 21.

§ 20. Udovala s pravico do pokojnine dobi kakor odgojnino za vsakega pokojnikovega otroka, ki ga ima oskrbovati, 10% zadnje vstevne letne plače, ki jo je vžival pokojnik.

Vendar pa svota odgojnina ne sme presegati zneska pokojnine udove. Tako tudi pokojnina udove se skupno svoto vzgojnini ne sme presegati 80% zadnjih vstevnih službenih prejemkov pokojnika.

(Zvršetek pride.)

England expects every man to do his duty. Ravnokar je minolo 100 let, ko je slavni admiral Nelson s tem vsklikom pozval pred Trafalgarjem svoje junake, da so zmrivili združena sovražna brodovja. Te besede so postale kritike in se ohranile do naših dni ter pomenjajo: „Domovina pričakuje od vsakogar, da stori svojo dolžnost!“

Dandanašči se bore le države z ognjem in mečem, narodi pa se bore z narodi drugim načinom, bolj kulturnimi sredstvi. Napadajo in branijo se mej seboj celo z šolami ter skušajo ohraniti si, oziroma iztrgati mladino, to je svoj naraščaj. Ker dokazano je, da kogar je mladina, tega je bodočnost. Radi tega tira nas narodna samopomoč do skrajnega, do žrtvovanja in zahteva, da vsakdo res izvrši svojo dolžnost! Ciril-Metodijevi družbi, slovenska in istrska, sta brez dvoma najvažnejše naše obrambeno narodno sredstvo. In ako se je veliki narodni ples lanskega leta v to vrsto tako koristno obnenzel z velikim dobičkom, ali ni opravljena želja in upanje, da tudi letos ne zaostane za lanskim uspehom? Saj potreba ni sedaj nikakor manja, nego je bila, ampak narašča več in več.

Eminenci dr. Frančišku Sedeju, novemu knezu in nadškofu goriškemu čestitalo je odposlanstvo „Podpornega društva za slovenske visokošole na Dunaju“ na imenovanju. V dokaz naklonjenosti do prepotrebnega društva podaril je prevzeti znatno sveto v korist društva. Eminenca dr. Sedej je bil za časa svoje službe kakor dvorni kapelan na Dunaju več let blagajnik podpornega društva, ki ga je za izredne zasluge imenovalo častnim uredom.

Prijatelje revnih slovenskih visokošolec na Dunaju prosimo, da blagovole kar le možno podpirati to društvo, pri katerem je letos okolo 100 revnih dijakov prosilo pomoci. Prosilec so iz vseh slovenskih dežel.

Naslov blagajnika: gosp. dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, I. Singerstr. 7.

60 tisoč kron, ravno toliko in prav nič manje je bilo nabranih minolega leta v Trstu samem v korist „Lege Nazionale“; to je mnogo več nego vsakikrat doslej, a to se ni nabralo v obrambo italijanskih otrok, ampak v svrhu raznarodovanja drugorodne dece.

In poroča se, da je letošnji „veglione“ „Lege Nazionale“ v gmotnem obziru daleč nadkrilil vse take plesne minolič let. Ali ne smemo pričakovati tudi ni enake pohvale našega Ciril-Metodijevega plesa, da vsaj v gmotnem obziru ne zaostane za lanskim?! Saj mi ne delamo za napadanje drugih, ampak edinoma le za ohranitev, za obrambo svoje dece!

Pozivljam torej vsakogar, da povodom našega velikega narodnega Ciril-Metodijevega plesa pripomore po možnosti do čim boljega uspeha in v imenu svete naše stvari klicemo s pesnikom:

Odprí srč, odprí rok
otriaj bratovske solzé,
sirotam olajšaj gorjè!

Vojaška godba bežala pred svojimi poslušalcem. Mnogim tržaškim izletnikom je gotovo še v spominu dogodek, ki se je izvrel na Koslerjevem vrtu v Ljubljani ob priliku odkritja Prešernovega spomenika dne 10. septembra min. leta. Ta dan se je poleg mnogih drugih koncertov vršil koncert tudi na Koslerjevem vrtu, na katerem je svirala vojaška godba 27. pešpolka, nastanjena v Ljubljani. Vrt je bil poln samo slovenskega občinstva, med katerim je bilo izlasti posebno veliko tržaških Slovencev. Kar je godba zigrala koračnico „La bora“, ki je po svojih besedah protislovenska. Koračnica je razburila Tržaščane, da so vstali in odločno protestirali proti taki provokaciji. Na podlj, kjer je svirala vojaška godba, je kmalu prišel med drugimi tudi Janko Žagar iz Kamnika v sokolski obleki in odločno zahteval kake slovenske skladbe. Kapelnik ga pa ni hotel poslušati, ampak je dal igrati italijansko koračnico naprej. Razburjenost občinstva je medtem tako narastla, da so vojaki, videči kritični položaj začeli pospravljati svoje instrumente in so posakali skazi okna pavilona na vrt in bezali od tod.

Ker se je pri tem nabralo vse polno ljudi v siger malem paviljonu, so se rimili sem ter tja in gori omenjeni Žagar je porinil četovodjo Hirna k oknu, skozi katero so ga potegnili njegovi tovariši na vrt. Ker so priče izpovedale, da je Žagar hotel Hirna vreči skozi okno in bi se bil ta najbrž pobil pri padcu, če bi ga ne bili vjeli njegovi tovariši na roke, je bil Žagar obsojen v četrtek radi prestopka zoper telesno varnost na 20 kron denarni globe.

Veliki Ciril-Metodov ples dne 11. februarja. Ker je pričakovati v nedeljo velikega navala pri blagajni, razprodajo se bo listke tudi že danes popoludne in večji „Narodnega doma“ od 4. do 7. in pol ure zvečer.

Opozarjam slavno občinstvo, da je le se kaka loža na razprodaji pri gosp. blagajniku Jerneju Pintar, ulica Macchiavelli „Jadranska banka“; tudi se nekaj sedežev na galeriji je dobiti; le sezite pravočasno po njih!

V naših delavskih in okoliških društva dobivajo se vstopnice za znižano ceno.

Opozarjam tudi, da so se odzvala nekatera okoliščna društva povabil ter se udeleže v narodni noši; tudi rodoljubni Dalmatinci odpošljajo veliko zastopstvo v narodni noši. Med njimi pride knez poljški in se spremstvom.

V korist društva sv. Cirila in Metodija bo prodajala krasotica Dalmatinca male pridelke iz domovine.

Lep izgled. Občinski zastop v Kastvu je v seji dne 17. januvarja določil 300 K za društvo sv. Cirila in Metodija za Istro.

Statistika lavantske škofije. Glasom ravnokar izislega šematizma lavantske (mariborske) škofije steje ista v 24 dekanatih: 520.126 duš, 17 župnij; od teh je 8 izpraznjenih, 146 kapelarjev, od teh 54 izpraznjenih. Duhovnikov v dušnem pastirstvu je bilo 366, v drugih službah 42, duhovnikov-redovnikov je bilo 48. Cerkev in kapel je bilo skupno 675.

Zahvala. Odbor „tržaških gospa“ si šteje v svojo prijetno dolžnost zahvaliti se vsem onim osebam, ki so na kateri-koli na-

čin, s peresom, besedo ali z dejanjem, pripomogle, da se je ples dne 1. svetega tako sijajno završil, v posebno zadovoljnost prirediteljicam na materialnem uspehu.

Osobito se odbor zahvaljuje g. plesuvodju profesorju Ivanu Umeku, ki je vedno tako krasno ples in sicer brezplačno. Še enkrat srčna hvala vsem!

Odbor.

Austro-Amerikana bombardirana

Včeraj, točno ob 3. uri popoludne je krenil potom proti New-Yorku transatlantik „Francesca“, avstro-ameriške družbe bratov Kozlič, s kakimi 600 izseljenci, in to iz prisilnega pod Škedenjem, kjer ima družba svoj hotel. Izseljenici so bili najbolje razpoloženi, a trudni uradniki, ki so metali zadnje številke na papir, so bili iznenadjeni po neprizakovanim naskoku strajkovcem, ki so prišli pod Škedenj, da bi zabranili odhod parobroda, ki je bil že zarezal v sinjo Adrijo. Strajkovcem ni bilo prav, da „Francesca“ odpotuje brez njihove privole, a s pomočjo njihovih tovarišev, ki so filozofirali tako-le: Mi smo proti Lloyd, a ne proti Austro-Amerikani, ki nas bolje plača; zakaj torej ne bi delali? Na kratko: strajkovci so navalili na hotel s kamnenjem in so razbili trideset zavrnih oken, in so raztrgali dve blazini. A ko so hoteli prodreti v notranje, so se premisili. Očividec nam pripoveduje, da je prav sreča, da niso navalili že prej, dokler so bili potniki še na kraju, ker bi bilo moglo priti do krvi. Zanimivo je, da je policija vedela, da so strajkovci na potu, ali da ni vedela, čemu da gredo v Škedenj. A včeraj zjutraj je bil policijski komisar na viziti izseljenec.

Mladina sama je reklama.

Naše dame se smejejo,

Ker so dnarev dost' nabrale —

Za namen, k'so ga izbrale,

Kakor one so dejale,

Rečemo tu'mi tako

(— Anti v škodo nam ne bo —):

Če ne moreš priti k plesu,

Ker si star al pa bolan,

Ali daleč je Balkan, —

Pa posezi po peresu

Ter napiši tja na „ček“

Nekaj „kronc“, ki bodo „lek“

Sironašni naši deci,

Gladni, v znošeni oblecni,

Tudi če ne bo te zraven,

Vendar' je tvoj dar pripraven,

Da

Najboljše šivalne stroje

po kron 65
z dveletnim jamstvom pošilja

JOSIP EGGER

Zaloga biciklov

TRST — trg pred vojsko 3 — TRST

FILIP IVANIŠEVIĆ

zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu

v ulici Torre bianca 11 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne All' Adrija
ulica Nuova Št. 11 in „Ai fratelli dalmati“, ulica
Zadeče Št. 8, v katerih toči svoja vina I. vrste.

Authorised School of Languages

uči moderne živeče jezike od profesorjev dotednega
maternega jezika. Trgovska korespondenca. Kom-
binirana metoda. Brezplačna pojasnila daja autorizo-
vana šola za učenje jezikov za odraslene in otroke
v Trstu, ulica Nuova Št. 11, II. nadstr.

Prvo tržaško pogrebno društvo

„PIETAS“

Telefon Št. 1402 V nočnem času 1403

VIA VINCENZO BELLINI 13. (nasproti sv. Antona novega)
Bogato preskrbljeno z vsemi pogrebнимi
potrebsčinami, do more zadostovati vsakej
zahtevi. Zaloga vseh v vsej izberi. —
V boljo privrnost slavnega občinstva daje
se pojasnila tudi v ulici Torrente Štev. 33
(Ponte della Fabra) v prodajalnici mrtvaških
predmetov „CONCORDIA“.

Nadajete se za obilen obisk udani

A. LAVRENCICH.

Prvi tržaški zavod za posvetovanje predmete TRST

A. LAVRENCICH

Via Vincenzo Bellini Štev. 13

Tvornica sečnih parmentov z lastno delav-
nico, pjanetov, pivjavov, zastav, mrtvaških
prtov, baldakinov, perila za oltarje, tolarjev,
kvadratov, faš, mozetid, svetišnikov, relikvij-
rij, svetih konvikij, palm, kipov, križevih pot-
rov, svetih podob, mašnih knjig kolajn, rožnih
vencev, liturgičnih knjig, misalov, ritualov.

Zaloga sveč iz čistega voska, kadilnic.

Pozor!

Važno za vsakega brez izjeme.

Opozarja se vse one osebe, ki so nameravajo vklupiti za jesen in zimo obliko za
moške in dečke, površnike, hlače od volne ali bombaža ter delavske hlače I. vrste, naj izvolijo
obiskati velikansko zalogo v dobroznanji

prodajalnici izgotovljenih oblek v ul. Arcata I.

VIKTOR PISKUR.

Velik izbor in popolnoma konkurenčne cene.

Bogata zaloga tu- in inozemstva blaga, barvanega in črnega in zadaje novosti.

POSEBNOST: obleke za zaročence.

Vzorci se pošljajo brezplačno in franko. Sprejemajo se naročbe za oblike.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo gostilno „ALLA BELLA TRIESTE“

ki se nahaja

v ulici Molin grande 4 (vis-à-vis spomenika Rossetti)

Joči pristna domača vina in pivo prve vrste po najnižji ceni.

Kuhinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili.

Za obilen obisk se priporoča udani

A. Morasutti
gostilničar.

POPOLEN IN BOGAT IZBOR

oblek, sukenj, ulstrov, površnikov,
ranglan, kostumov in kožuhov

po izredno ugodnih cenah

v velikem skladišču

ALL'UNIVERSO

trg Carlo Giodoni Štev. I

Jržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročtvom.

Piazza Caserma Štev. 2, I. n. — TRST — Vlastni hiši. Telefon Št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne ulegle sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%.

Rentni davek od hranilnih višig plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadržnikom in sicer na ukupiško po 5½%, na menjico po 6%, na

zavate po 5½%.

Uradno ure: od 9.—12 dopoldne in od 3.—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmoderneje urojeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštne hranilnike računa 810.004.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja člo-
veškega življenja po najraznovesnejših
kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ki nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt z zmanjšujotimi se vplačili.
Vsak član ima po pretekli petih let
pravico do dividende.

— Vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Reservni fond 31.865.386,80 K. izplačane odškodnine: 82.737.159,57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseko slovensko-narodno upravo.
Vse poslovanje deje:

Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Specijaliteta

Kirurgični instrumenti in ortopedični aparati

M. Gál

GORIZIA
Corso Verdi Štev. 45

Moderci, ortopedični aparati, umetne noge, povoji za popek,
ravnodržeči sponzorji.

Pasovi, trebušniki in elastične nogovice po meri.
Trigatorji. — Vdhialice. — Interoklizmi — topolomeri za mrzlico.

Največja solidnost

Stalne cene

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

Nad 100 sob.

Komfort prve vrste.

5 kron in več zaslужka na dan

Iščejo se osebe obeli spolov, ki bi pleše na naših strojih priprosto in
hitrino delo vse leto doma — Ni treba znati n česar — Oddaljenost ne
škodi nči in blago prodamo mi.

Družba pletilnih strojev za domače delavce —

Thomas H. Whittick & Co.

PRAGA, Petraske náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-156

EDISONOV SALON

vogal ulice Torrente in ulice Caserma (poslopje Vianello)

Ob delavnikih od 5. do 9. ure pop.

Ob praznikih od 3. do 10. pop.

ZAPOREDOMA PREDSTAVLJANJA

imenitnega

Kinematografa „Ideal“

ki je najpopolnejši brez tresljajev in ki se ne videl. Vsakih 8 dni prihaja iz Pariza
Londona, Berolina in New-Yorka najsenčajnejše novosti po resničnih virih.

RAZPORED :

„Peroglivi Guillot“ (humoristična slika). — „Odkritje spomenika
glasbeniku Giuseppe Verdi“ (lastno povzetje). — Na splošno za-
htevo ponovitev zanimive serije slik v barvah „FAUST“. — „Evo
mojega moža“ (velekomična slika).

Cene: Prva mesta 50 stot., otroci 30 stot. — Druga mesta po 30 stot. — Otroci
v spremstvu 20 stot.

Podpirajte „Dijaško kuhinjo“ v Trstu!

Prvi zagrebški

Vujaško pripravljalni zavod

Šola in internat: Berislavičeva ulica 12, I. n.

Ta preizkušeni vzgojevalni zavod s sijajnimi uspehi za
aspirante enoletnega prostovoljstva

otvoril dne 1. marca t. l.

svoj 7. mesečni glavni letni tečaj

Izvrstne in preizkušene učiteljske moči, stroga disciplina v odličnem,
a poleg tega cenem internatu jamčijo za povoljni uspeh. — Vpisuje se
vsak dan, program pa pošilja na zahtevo ravnateljstvo v Zagrebu,
Berislavičeva ulica štev. 12 po pošti brezplačno.

V minolem šolskem letu so dosegli usposobljenost za enoletno prostovoljstvo pred za to postavljeni izpraševalno komisijo:

Klor Vilim iz Beča: Pauletić Ivan — Pula; Pavlović Ante — Križpolje; Murecker Ivan — Ljutomer; Stephan Friesich — Volkendorf, Barković Nikola — Irig; Dobrila Marijan — Draga; Broz Mijo — Radoboj; Nitsek Vilim — Beč; Krkljuš Rudolf — Zagreb; Holzmann Theodor — Beč; Schick Makso — Zagreb; Sentinella Anton — Trogir; Banec Ivan — Dubrovnik; Haag Adolf in Wohl Anton — Beč; Rajman Vilko — Ruma; Mayer Avgust — Friesach; Gorjup Vjekoslav — Prosek; Kvaternik Ljubomir — Zagreb; Dörler Otto — Olomouc; Lajer Stjepan — Lipik; Zajmović Muratbeg — Dolnja Tuzla; Schlenger Levin — Varazdin; Jasal Karlek — Beč; Pscherhof Karlek — Križevac; Baron Aichelburg Ahilej — Sv. Peter v Ziljski dolini.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenuje takoj in najakutnejše.

Uživa najboljši sloves, kadar posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občne mire.